

Loomatauditõrje seaduse, riigilõivuseaduse, söödaseaduse, toiduseaduse ja veterinaarkorralduse seaduse muutmise seaduse eelnõu seletuskirja juurde

Eelnõu kooskõlastamise käigus esitatud märkuste ja ettepanekutega arvestamise tabel loomatauditõrje seaduse, riigilõivuseaduse, söödaseaduse, toiduseaduse ja veterinaarkorralduse seaduse muutmise seaduse eelnõu seletuskirja juurde

Kooskõlastaja	Märkused, ettepanekud	Maaeluministeeriumi arvamus
Keskkonnaministeerium	<p>1. Teeme ettepaneku seletuskirjas pikemalt lahti kirjutada toiduseaduse § 42² lõige 5, et millistel juhtudel annab Veterinaar- ja Toiduamet taotlejale oma otsusest teada pärast Euroopa komisjonilt tagasiside saamist ning millal teeb otsuse 30 päeva jooksul taotluse saamisest. Hetkel käsitleb seletuskiri (lk 23) otsuse tegemist alles pärast komisjoni otsuse tegemist, kuid eelnõukohase toiduseaduse § 42² lõike 5 alusel teeb Veterinaar- ja Toiduamet otsuse 30 päeva jooksul.</p>	<p>Arvestamata. Eelnõule lisatud seletuskirjas on selgitatud nii imporditava toidu üle ametliku kontrolli tegemise koha kui ka piiripunktide nõuetekohasuse hindamise ja määramise korda. Juhime tähelepanu, et need korrad on erinevad. Toiduseaduse § 42² käsitleb imporditava toidu üle ametliku kontrolli tegemise koha määramist. Seletuskirjas on selgelt kirjas (lk 24), et imporditava toidu üle ametliku kontrolli tegemise koha määramiseks ei ole vajalik hindamise aluseks olnud dokumente esitada hindamiseks Euroopa Komisjonile.</p> <p>Imporditava toidu üle ametliku kontrolli tegemise koha sobivust hindab Veterinaar- ja Toiduamet ning teeb imporditava toidu üle ametliku kontrolli tegemise koha määramise või määramisest keeldumise otsuse 30 tööpäeva jooksul imporditava toidu üle ametliku kontrolli tegemise koha määramise taotluse saamisest arvates.</p> <p>Sellest erinev on piiripunktide nõuetekohasuse hindamise ja määramise kord, mille puhul on vaja enne piiripunkti määramist esitada Euroopa Komisjonile teade.</p>
	<p>2. Eelnõu seletuskirja seaduse mõjusid kirjeldavat osa (punkt 6.5) „Kavandatav muudatus: sööda-, toidu- ja veterinaarjärelevalve tasu“, tuleb täiendada arvutuskäikudega, millest nähtuks järelevalvetasu muutumine, sh</p>	<p>Arvestatud. Seletuskirja mõjude osa on täiendatud arvutuskäikudega erinevate käitlejate võimalike tasumäärade näidetega. Järelevalve teenuse uus tunnihind, mis arvestab määruse (EL) 2017/625 artiklis 81 loetletud kulusid, saadakse asjakohaste järelevalvetoimingute</p>

	kõrge riskiga tootjate osas, keda kontrollitakse kaks korda aastas.	<p>kulude jagamisel järelevalveks kuluvate tundidega. Toidujärelevalve valdkonna ametliku kontrolli määruse komponentidele vastavad esialgsed kuluproportsioonid, millest tunnitasu määr kujuneb (võivad veidi muutuda):</p> <ul style="list-style-type: none"> • tööjõukulu: 51% • rajatiste ja seadmete ning muud seotud kulud: 7% • kulumaterjalid ja töövahendid/inventar: 1% • ametnike ja töötajate koolitus: 0,6% • transpordi ja lähetuskulu: 0,4% • laborianalüüside ja uuringute kulu: 40% <p>Samas, kuna tunnitasu kehtestatakse igaks perioodiks eelneva perioodi lõpus, et saavutada võimalikult täpne uus määr, ei ole käesoleval hetkel võimalik 100% ette ennustada milliseks uus määr kujuneb.</p>
Eesti Toiduainetööstuste Liit	1. Täiendada seletuskirja nii, et ettevõtjal oleks võimalik aru saada (ja tal on õigus teada saada), milliste toimingute eest konkreetselt ta tasu tunnitasu maksab.	<p>Arvestatud.</p> <p>Seletuskirja on täiendatud selguse huvides toimingute loeteluga, mis kuuluvad tunnitasuga tasustamisele. Samas ei ole need toimingud võrreldes kehtiva seadusega muutnud. Kontrollitoimingute loetelu on toodud määruse 2017/625 artiklis 14. Erinevus võib tekkida ainult asjaolus, milliste toimingutega seotud kulud on arvestatud tunnitassusse. Näiteks riiklike seiretega seotud kulud ei ole tunnitasu arvestuses, need on iseloomult küll ametliku kontrolli osa, kuid neid ei ole plaanis käitlejalt sisse nõuda, kuna selle aluseks on riiklik programm ja finantseerimine.</p>
	2. Toetudes hiljutisele Riigikontrolli auditi tulemustele, on üheks toidu järelevalve nõrkuseks välja toodud analüüside liialt väike arv ja sagedus, mis on tingitud rahaliste vajaduste nappusest. Samuti viitame alles nädal tagasi avalikustatud eesti maasikate analüüside tulemustele, mis ilmselgelt viitab rohkemate	<p>Arvestamata.</p> <p>Selgitame, et tasu maksjate ringi laiendamine ei olnud antud muutmise seaduse eesmärk. Praeguse eelnõu eesmärk oli asjaomased sätted viia kooskõlla jõustuva uue kontrollimäärusega (määrus (EL) 2017/625). Esmatootjatele tasu kehtestamine on teise fookusega, seda on küll võimalik siseriiklikult nii otsustada</p>

	<p>analüüside vajaduseni järelvalveasutuste poolt ja inimeste toiduohutuse huvides. Lähtuvalt sellest peame loomulikuks ja vajalikuks, et <u>esmatootmisega tegelevad ettevõtjad maksaksid samuti ja samadel alustel (toetudes järelvalve riskipõhisusele) järelvalvetasu nii nagu seda teevad toidu töötlejad.</u> See tagaks järelvalveasutustele suuremad rahalised vahendid, rohkemate analüüside arvu ja tarbijate kindluse toiduohutuses (sest ootused ja nõudlus selles osas on tarbijate poolt olemas).</p>	<p>aga nõuaks vastavat analüüsi, põhjendusi ja ilmselt ka poliitilist otsust.</p>
	<p>3. Peame seda positiivseks, et uueks võimaluseks/õiguseks on käitlejal taotleda vaidluse korral omal kulul 'esimese proovi' analüüsi, uuringu või diagnoosi dokumentide läbivaatamist teise tunnustatud ja nõutava kvalifikatsiooniga eksperdi poolt. Kuid nõustuda ei saa sellega, et <u>teise eksperdiarvamuse taotlemisest sõltumata rakendab VTA siiski vajalikke meetmeid ja lõppsõna jääb siiski VTAlle, kuniks kohus ei arva teisiti (mis on pikaajaline protsess).</u> Kui on tekkinud vaidlus, peaksid osapooled leidma konkreetse juhtumi korral mõlemaid osapooli rahuldava sobiva lahenduse.</p>	<p>Arvestamata. Selgitame, et eelnõu säte, mille kohaselt teise eksperdiarvamuse taotlemisest sõltumata võib Veterinaar- ja Toiduamet siiski rakendada vajalikke meetmeid, ei ole uus. Kehtiv ToiduS sisaldab sätet (ToiduS § 51.3 lg 5), millest lähtuvalt täiendava eksperdiarvamuse taotlemisest sõltumata rakendab Veterinaar- ja Toiduamet vajaduse korral meetmeid, et kõrvaldada inimeste terviseriskid või piirata nende levikut. Seega eelnõuga ei ole võrreldes kehtiva korraga sisulisi muudatusi tehtud.</p> <p>Kõnealune säte eelnõus (ToiduS § 51.3 lg 5) on kooskõlas ametliku kontrolli määruse artikli 35 lõikega 4, mille kohaselt ei piira käitleja taotlus saada teine ekspertarvamus pädeva asutuse kohustust võtta viivitamata meetmed, et kõrvaldada inimeste terviseriskid või piirata nende levikut. Seega VTA-l on korrakaitseorganina kohustus võtta kõik vajalikud meetmed, et vältida ohtu inimeste tervisele.</p> <p>Juhime tähelepanu, et ametliku kontrolli määruuses on teatud juhul (vt ametliku kontrolli määruse art 69 lg 3) ette nähtud võimalus, et pädev asutus pikendab meetmete võtmise tähtaega, kuni saadakse teise eksperdiarvamuse tulemused. Aga see on võimalik ainult</p>

		tingimusel, et sellisel pikendamisel ei ole kahjulikku mõju inimeste tervisele.
	<p>4. <u>Määruse eelnõu kavandi sõnastus viia kooskõlla seaduse muudatusega.</u> Määruste eelnõu kavandis räägitakse 'otsuse ära kirjast' ja selle väljastamisest kohustatud isikule allkirja vastu või saata posti teel. Seaduse muudatuse kohaselt võib edaspidi järelevalvetasu sissenõudmise otsuse edastada kohustatud isikule ka elektrooniliselt üldises korras haldusmenetluse seaduse kohaselt. Muu hulgas annab nimetatud muudatus võimaluse edastada järelevalvetasu sissenõudmise otsuse äriühingute puhul nende äriregistrisse kantud e-posti aadressil, mis võimaldab sellisel viisil edastatud dokumendi puhul lugeda otsus kätte toimetatuks haldusmenetluse seaduse § 27 lõike 2 punkti 3 kohaselt. otsuse tegemise päevast arvates.</p>	<p>Arvestatud. Maaeluministri määruse „Toidu-, sööda- ja veterinaarjärelevalvetasu maksmise, sularahas vastuvõtmise ja maksmise kontrollimise ning enammakstud järelevalvetasu tagastamise kord” eelnõu kavandi § 3 lõike 5 ja § 10 lõike 4 sõnastus on kooskõlla viidud seaduseelnõus sõnastatuga.</p>
Eesti Kaubandus- Tööstuskoda	<p>Üldiselt toetame eelnõuga kavandatavaid muudatusi, kuid järelevalvetasude osas <u>palume kaaluda võimalust vabastada sellest lisaks esmatootjatele ka töötledjad.</u> Ettepanek on tingitud asjaolust, et kui teised Euroopa Liidu liikmesriigid peaksid kasutama võimalust teha määruse (EÜ) 2017/625 (Kontrollimäärus) artiklist 81 erand (juhul, kui see on võimalik) ja hüvitada järelevalvetasud riigieelarvest, siis jääksid Eesti töötledjad võrreldes teiste riikide omadega halvemas seisundisse. <u>Kui kõiki järelevalvetasusid ei ole võimalik hüvitada, siis võiks jätkata senist korda, mille kohaselt riik on tasunud laborikulud.</u></p>	<p>Arvestamata. Selgitame, et eelnõu eesmärk on asjaomased sätted viia kooskõlla jõustuva uue kontrollimäärusega (määrus (EL) 2017/625). Kuna osadele käitlejatele on kehtestatud määrusega (EL) 2017/625 (artikkel 79) kohustuslik tasu, siis ei ole võimalik kõiki käitlejaid järelevalvetasust vabastada. Tasu maksmisest vabastamine oleks nende käitlejate suhtes ebaproportsionaalne. Määruse (EL) 2017/625 artikli 79 lõike 1 punkti a ja artikli 79 lõike 2 kohaselt kogutavate lõivude ja tasude välja arvutamisel, tuleb järgida kindlaks määratud komponentide nimekirja, mis on toodud sama määruse artiklis 81, sest need peavad vastama reaalsele kuludele. Kuivõrd artikkel 79 lõikes 2 toodud tegevuste osas ei ole määruses (EL) 2017/625 kindlaks määratud määra sätestatud, ei ole muud võimalust kui</p>

		<p>arvestada arvutamisel kohustuslikku komponentide nimekirja ehk muuhulgas ka laborikulud käitlejalt sisse nõuda. Samadest põhimõtetest lähtuvalt kasutatakse samu komponente ka artikkel 80 sätestatud muude (siseriiklike) tasude arvutamisel, sest kui jätta mõni komponent kuluna arvestamata oleks see eelpool mainitud kohustuslike tasudega hõlmatud sektorite osas ebaproportsionaalne.</p>
--	--	--